UREDZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www revizija. gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ УПРАВЕ ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2011. ГОДИНУ

Број: 01-02/03-07-16-1-501/12

Сарајево, јун 2012. године

САДРЖАЈ

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА 3
II НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ 5
1. Увод 5
2. Поступање по ранијим препорукама 5
3. Систем интерних контрола 7
4. Буџет 9
5. Финансијски извјештаји 11
6. Преглед расхода буџета 11
6.1. Текући издаци 11
7. Биланс стања 18
8. Јавне набавке 20
10. Остало 22
11. Кореспонденција 26
III ПРИЛОГ 27
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА 27
Изјава о одговорностима руководства
Преглед расхода буџета за 2011. годину
Биланс стања на 31.12.2011. године

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Увод

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја и усклађености пословања са одговарајућим законима и прописима за годину која се завршава 31. децембра 2011. године у **Управи за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Управа)

Одговорност руководства

Руководство Управе је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству буџета институција БиХ. Ова одговорност укључује и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе усљед преваре или грешке.

Поред одговорности за припрему и презентацију финансијских извјештаја, руководство Управе је такође одговорно да обезбиједи да су финансијске трансакције и информације које су приказане у финансијским извјештајима усклађене са одговарајућим законима.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 12/06) и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ИССАИ). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима усљед преваре или грешке. Приликом процјене ризика ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и систем интерних контрола.

Поред одговорности за изражавање мишљења о финансијским извјештајима, наша одговорност је изражавање мишљења о томе да ли су финансијске трансакције и информације које су приказане у финансијским извјештајима, по свим битним питањима, усклађене са одговарајућим законима. Ова одговорност укључује обављање процедура како би добили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене које су одређене законом. Ове процедуре укључују процјену ризика од значајних неслагања са законима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Основ за мишљење са резервом

1. Као што је наведено под тачком 6.1. Извјештаја, број и структура запослених као и запошљавање у 2011. години није у складу са постојећим Правилником о систематизацији радних мјеста.
2. Уочени су недостаци наведени под тачком 8. - Јавне набавке

Мишљење са резервом

Према нашем мишљењу, осим за могуће ефекте наведене у Основу за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Управе приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза на 31. децембра 2011. године и резултате пословања и извршења буџета за годину која се завршила на наведени датум у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима биле су у свим значајним аспектима усклађене са одговарајућим законима и прописима, осим за могуће ефекте који су наведени у Основу за мишљење са резервом.

Истицање предмета

Не изражавајући даљу резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на:

- тачку 6.1. Текући издаци - Издаци за гориво и одржавање возила
- тачку 10. Остало – Судски спорови, ненаплаћене царинске и пореске обавезе, привремено одузета роба

Сарајево, 29.06.2012. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Џевад Некић

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Божана Трнинић

II НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

1. Увод

Управа је успостављена Законом о систему за индиректно опорезивање у Босни и Херцеговини (Службени гласник БиХ, број: 44/03 и 52/04). Овим законом дефинисана је институционална и организациона основа за јединствени систем индиректног опорезивања у БиХ који ће подупријети свеукупну макроекономску стабилност и фискалну одрживост и пружити подршку функционисању јединственог економског простора у БиХ.

Јединственим системом индиректног опорезивања успоставља се систем наплате прихода по основу индиректних пореза (увозне и извозне даџбине, акцизе, порез на додатну вриједност и сви други порези зарачунати на робу и услуге, укључујући и порез на промет и путарине), као и расподјела прихода на основу индиректних пореза према буџетима Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко дистрикта БиХ. Орган надлежан за провођење законских прописа о индиректном опорезивању, политике опорезивања као и наплату и расподјелу индиректних пореза је Управа за индиректно опорезивање са сједиштем у Бањалуци. Управа има испоставе и филијале на цијелој територији Босне и Херцеговине које су организоване на економским принципима са сврхом максималног повећања ефикасности Управе и обезбјеђења погодности за пореске обавезнике.

Организација Управе успостављена је тако да покрива простор Босне и Херцеговине са Средишњом канцеларијом у Бањалуци и регионалним центрима у Сарајеву, Мостару, Тузли и Бањалуци. У саставу регионалних центара налазе се царинске испоставе. У саставу царинских испостава су гранични прелази, жељезничке станице и аеродроми.

Управом руководи директор Управе који има свој Кабинет и Одјељење за интерну ревизију, Одјељење за правне послове и Одјељење за комуникације. Секторима руководе помоћници директора којих има шест (Сектор за пословне услуге, Сектор за царине, Сектор за порезе, Сектор за провођење и поштивање царинских и пореских прописа и Сектор за информационе технологије). Одсјецима руководе шефови одсјека. Управљачка структура је вертикална с обзиром на исту организациону структуру у регионалним центрима.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију институција БиХ (у даљем тексту: Канцеларија) извршила је финансијску ревизију Управе за 2010. годину о чему је сачињен Извјештај о ревизији, те изразила мишљење с резервом на реализоване издатке за бруто плате и накнаде (неријешено питање систематизације радних мјеста) уз скретање пажње на издатке за услуге превоза, горива и текућег одржавање возила те издатке за репрезентацију; проведену процедуру набавке нових службених возила те судске спорове, ненаплаћене царинске даџбине и порезе.

Управи су предложене препоруке којима се сугерише предузимање одређених активности на унапређењу пословања и отклањању неправилности у даљем пословању.

Управа је доставила одговор Канцеларији сагласно члану 16. став 3. Закона о ревизији о предузетим активностима ради превазилажења слабости и недостатака који су идентификовани у Извјештају о ревизији за 2010. годину.

Осврtом на препоруке ревизије дате у Извјештају о ревизији за 2010. годину те увидом у предузете активности, утврдили смо сљедеће:

Реализоване препоруке:

- Током скоро цијеле 2011. године Управом је руководио директор у статусу вршиоца дужности, а коначно именовање извршено је у 2012. години;
- Интерни акт везан за прековремени рад донесен у 2012. години;
- Вршена је провјера података о пребивалишту запослених у Управи, које представља основу за стицање права на накнаде трошкова запослених;
- Одлука о начину и поступку остваривања права приликом одласка на пензију у институцијама БиХ се примјењују у потпуности;
- За сва службена путовања у иностранство се сачињава одлука о упућивању на пут;
- Извршен је пренос средства из ранијег периода са позиције разграничени расходи за набавку роба и услуга на ванредне приходе;
- Проведене су активности на идентификовању мањкова и вишкова из ранијег периода и донесене одлуке у вези с истим;
- Сачињена је анализа и адекватан план буџета када су у питању услуге одржавања софтвера.

Препоруке чија је реализација у току:

- Има одређених настојања у циљу унапређења система интерних контрола што није још увијек довољно како би се успоставио систем интерних контрола који ће превентивно дјеловати и бити у стању идентификовати могуће неправилности;
- Постоје одређене иницијативе у циљу смањења ризика када је у питању процес повратa ПДВ-а;
- У 2011. години Управа је сходно препоруци ревизије настојала добити званично тумачење МФТ у вези са исплатом накнада за смјештај лицима која не спадају категорију руководећих државних службеника према Закону о државној служби.
  Тек у 2012. години добијен је конкретан одговор на постављено питање;
- Предузете су одређене активности према регионалним центрима у циљу ажурнијег поступања када су судски спорови у питању;
- Дјелимично је ријешено питање салда потраживања од запослених;
- Интензивиране су активности када је у питању реализација средстава за вишегодишња капитална улагања (изградња објеката у Мостару и Тузли);
- Дошло је до одређених смањења износа ненаплаћених обавеза по основу пореза и царине који се односе на ранији период;

- Дошло је до одређених побољшања када је у питању правдање трошкова репрезентације, али сматрамо да је потребно даље радити на отклањању недостатака када је реализација датих трошкова у питању;
- Проведене су одређене активности у вези са препоруком везаном за попис средстава и обавеза (преиспитивање вишкова и мањкова).

Нереализоване препоруке:

- Није дошло до промјене када је у питању рад и ангажман Одјељења интерне ревизије. Одјељење интерне ревизије се значајним дијелом бави пословима интерне контроле;
- У току 2011. године па до времена обављања завршне ревизије за 2011. годину није било ријешено питање систематизације радних мјеста у Управи;
- И у 2011. години, али у мањем обиму, је било пријема у стални радни однос након истека двије године узастопног обнављања уговора на одређено вријеме;
- Није сачињен план управљања људским ресурсима у Управи;
- Није вршен одбитак накнаде за одвојени живот у вријеме годишњег одмора за сва лица која у Управи остварују дато право;
- Није ограничена потрошња мобилног телефона за директора, а за фиксне телефоне директора, помоћника и шефа кабинета;
- Није дошло до значајнијих промјена када је у питању употреба возила на 24 сата у односу на 2010. годину;
- Накнаде члановима и посматрачима у УО УИО у 2011. години нису смањене;
- Није извршен пренос овласти када су у питању материјалних права чланова и посматрача у УО УИО на Савјет министара БиХ;
- Није извршено активирање Oracle лиценци набављених у 2010. години.

3. Систем интерних контрола [1]

Управа је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и прописима.

Током 2011. године Управа је функционисала у условима неријешеног питања статуса директора, којем је мандат истекао крајем 2008. године, а од фебруара именован је вршилац дужности директора и у том статусу је био до краја 2011. године.

[1] Систем интерних контрола је јединствен процес којег уводи руководство и запослени институције, а осмишљен је за пружање разумног увјерења да се у извршавању мисије институције постижу сљедећи општи циљеви: ефикасне пословне операције, поуздано финансијско извјештавање, усклађеност пословања са законима и прописима и заштита имовине.

Савјет министара је тек у марту 2012. године коначно именовао директора Управе.

У функционисању Управе значајну улогу има Управни одбор, чија су овлаштења прописана Законом о систему индиректног опорезивања и исти би требао бити корективни фактор и институција која ће усмјеравати Управу у успјешној реализацији задатака и активности који произилазе из законом додијељених надлежности.

Из наведеног произилази да је улога Управног одбора од изузетног значаја за успјешно функционисање Управе.

Када су у питању слабости уочене током ревизије, а у вези са реализацијом расхода у буџету, истичемо наша запажања када су у питању: плате и накнаде плата, издаци за превоз и гориво, уговорене услуге и др.
Истичемо да предмет ревизије није био начин прикупљања и расподјеле средства са јединственог рачуна, као ни начин вршења повраћа ПДВ-а пореским обвезницима.

Управа је усвојила Упутство о начину обрачуна плата и накнада запослених у Управи за индиректно опорезивање 07.12.2011. године, Упутство о измјени Упутства о начину обрачуна плата и накнада плата запослених од 20.12.2011. и Упутство о начину обрачуна плата и накнада запослених од 30.01.2012.
Упутство о начину подношења захтјева за рефундацију боловања донесено је 08.12.2011. и Упутство о измјени Упутства о начину подношења захтјева за рефундацију боловања од 11.01.2012. године.

Интерна ревизија: Анализом рада Одјељења за интерну ревизију у Управи, констатовано је да се методе рада, као и кадровска структура истог, није значајније промијенила у односу на ранији период. И даље се, према нашем мишљењу, у значајном дијелу интерна ревизија бави контролним активностима, па су стога извјештаји и налази исте за менаџмент Управе неадекватни за коришћење у сврху доношења системских одлука везаних за функционисање Управе.
Наиме, интерна ревизија се ни у 2011. години није упуштала у оцјену пословних процеса у смислу њихове изложености ризицима те, сходно томе, креирању система интерних контрола који би превентивно дјеловао на откривању недостатака и слабости у функционисању одређених сегмената пословања.

Неопходно је даље радити на унапређењу система интерних контрола у Управи, који према нашем мишљењу нису на задовољавајућем нивоу, у циљу ефикасног превентивног дјеловања на откривању, односно отклањању уочених недостатака.

Предуслов за јачање и унапређење рада Одјељења за интерну ревизију је његово кадровско јачање, едукација, те промјена фокуса дјеловања, што би значило веће ангажовање на обављању послова који уистину представљају послове интерне ревизије.

4. Буџет

- **Планирање и извршење буџета**

Управа је за 2011. годину упутила захтјев за додјелу средстава из буџета Министарству финансија и трезора БиХ којим је буџет пројектован у висини од 93.767.000 КМ. Међутим, због неусаглашених ставова у вези доношења буџета током цијеле 2011. године, овај захтјев није разматран и није прошао процедуру редовног усвајања.

Финансирање Управе у 2011. години реализовано је у складу са одлукама о привременом финансирању институција БиХ по кварталима (четири одлуке), те Одлуком о оперативним мјерама за провођење Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за период јануар-март 2011. године. Ове одлуке су предвиђале квартално располагање у висини ¼ буџета од износа планираног буџета за 2010. годину и то искључиво за текуће издатке без капиталних издатака.

Укупно расположива средства по одлукама о привременом финансирању Управе у 2011. години износе 84.546.000 КМ. Осим наведених средства Управи су од стране МФТ-а пренесена и средства по основу вишегодишњих капиталних улагања и то неутрошена средства из 2010. године као и средства за 2011. годину у укупном износу од 15.542.517 КМ.

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2011. годину[2] усвојен је тек по истеку фискалне године, односно у 2012. години. У складу са овим законом Управи су одобрена средства из буџета у висини његовог извршења буџета за 2011. годину, односно у висини од 84.200.551 КМ. У наведеном износу на реализована средства по основу вишегодишњих капиталних улагања односи се 1.378.519 КМ.

Укупно извршење буџета Управе за 2011. годину износи 84.200.551 КМ, што у односу на извршење буџета за 2010. годину представља повећање за 227.853 КМ, односно 0,27 %.

Структура одобреног и извршеног буџета Управе по врсти расхода приказана је у прилогу Извјештаја у Табели I – Преглед расхода буџета за 2011. годину.

Управа је извршила два преструктурисања расхода у 2011. години. Прво преструктурисање извршено је на основу одлуке МФТ од 20.10.2011. године којом се са позиције уговорене и друге посебне услуге преноси износ од 1.250.000 КМ, а са позиције издаци телефонских и поштанских услуга 280.000 КМ, а у корист позиције енергија и комуналне услуге у износу од 240.000 КМ, набавка материјала у износу од 485.000 КМ те трошкове закупа износ од 805.000 КМ. Другим преструктурисањем извршеним на основу одлуке МФТ од 29.12.2011. године са позиције уговорене и друге посебне услуге пренесен је износ од 330.000 КМ на позиције издаци за телефонске и поштанске услуге у износу од 100.000 КМ, енергију и комуналне услуге 180.000 КМ и издаци за услуге превоза и горива 50.000 КМ.

[2] Службени гласник БиХ, број 12/12 од 14.02.2012. године

- **Планирани и реализовани програмски задаци**

Увидом у садржај Извјештаја о раду Управе за 2011. годину констатовано је да су се најзначајније активности Управе односиле на сљедеће сегменте: наплата прихода у склопу које су и контролне активности, законодавне активности, закључивање међународних споразума, европске интеграције, реализација активности које се тичу извршења буџета Управе за 2011. годину.

Наплата прихода: Планом за 2011. годину је предвиђено прикупљање прихода на јединственом рачуну у укупном износу од 5.779 милиона КМ, а укупно је прикупљено 5.879 милиона КМ, што је за 2% више у односу на план, а у односу на 2010. годину прикупљено је за 6% више прихода. Нето распоређени приходи већи су за 4% у односу на 2010. годину.
На Јединственом рачуну како је већ наведено у 2011. години прикупљено је укупно 5.779 милиона КМ. Расположива средства су након издвајања средстава за минималне резерве у сврху обезбјеђења повраћа средства обвезницима (износ од 883 милиона КМ) и за путарине за изградњу аутопутева 0,1 КМ (износ од 117 милиона КМ) дозначена корисницима и то: 689 милиона КМ у корист буџета институција БиХ, 2.673 милиона КМ у корист Федерације БиХ, 1.368 милиона КМ у корист Републике Српске и 149 милиона у корист Брчко дистрикта.

Укупни повраћаји средства по основу захтјева за повраћај пореза на додатну вриједност пореским обвезницима у 2011. години износили су 883 милиона КМ.

Узимајући у обзир важност процеса повраћаја ПДВ-а пореским обвезницима, мишљења смо да би у Управи требало детаљно анализирати процедуре везане за исти, извршити процјене ризика у оквиру датог процеса те, за значајније ризике који буду идентификовани, предузети мјере у циљу њиховог смањења.

Када су у питању контролне активности које су допринијеле самој наплати прихода у 2011. години, Управа је са аспекта примјене законских прописа о индиректним порезима у унутрашњем промету извршила 1664 контроле код великих пореских обвезника, а 5.757 контрола код осталих пореских обвезника. Укупно остварени финансијски ефекат наведених контрола, како је презентовано у Извјештају, износи цца 81.000.000 КМ.

Законодавне активности: Управа је у извјештајном периоду, у оквиру нормативних активности, између осталог радила на изради сљедећих закона и других нормативних аката: Приједлог новог Закона о царинској политици који ће бити упућен у процедуру доношења у 2012. години, приједлог измјене Закона о акцизама, приједлог нове Одлуке о условима и поступцима за остваривање ослобађања од плаћања увозних дажбина.

Осим тога, израђена су одговарајућа упутства за одређене царинске поступке, а израђен је и приједлог Закона о измјенама и допунама закона о поступку принудне наплате индиректних пореза који је донесен и објављену Службеном гласнику БиХ број: 62/11, као и приједлог Правилника о проведби наведеног закона који је у процедури доношења.

5. Финансијски извјештаји

Управа је у складу са Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ, број 33/07) сачинила годишњи финансијски извјештај за 2011. годину који садржи биланс стања, преглед расхода буџета по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права и преглед капиталних улагања по врстама, пројектима и опреми. Такође, саставни дио годишњег финансијског извјештаја представља анализа извршења буџета која је састављена у текстуалном облику.

Годишњи финансијски извјештај предат је 01.03.2012. године Министарству финансија и трезора БиХ.

6. Преглед расхода буџета

6.1. Текући издаци

- **Бруто плате**

Укупно реализовани износ средстава за бруто плате и накнаде у 2011. години износи 58.969.333 КМ. Од наведеног износа на нето плате се односи 28.947.643 КМ, накнада за продужени (прековремени рад 199.177 КМ, накнада плате за ноћни рад 2.370.274 КМ).

Запошљавање у 2011. години: У 2011. години радни однос на неодређено вријеме, по основу непрекидног рада на одређено вријеме у трајању 2 године је стекло 15 запосленика од чега су 4 особе са ВСС. Утврђено је да су уговори о раду на одређено вријеме који су омогућили континуитет од 2 године непрекидно, закључивани и током 2011. године. У 2011. години извршено је укупно 270 интерних премјештаја.
У току 2011. године у Управи је престао радни однос за 49 лица.

У 2011. години у Управи на уговор о раду на одређено вријеме биле су ангажована 282 лица. Од наведеног броја: **172** лица су бивши приправници (приправници до 31.08.2010. године) којима је након истека приправничког стажа продужаван уговор о раду на одређено вријеме уз мање прекиде уз сагласност АДС-а; 4 лица која не припадају у претходну категорију која су примљена на одређено вријеме уз сагласност АДС-а; **72** новоупослена лица у 2011. години од којих 56 лица са средњом стручном спремом за чије запошљавање није проведена процедура јавног огласа и 16 новоупослених лица са средњом и вишом стручном спремом из групе нераспоређених запосленика из бивших царинских управа; **15** лица која су ангажована у ранијем периоду, а уговор о раду им је продужаван и у 2011. години су нераспоређени запосленици бивших царинских управа са средњом и вишом стручном спремом; **19** је лица којима је уговор о раду на одређено вријеме закључен раније, а продужаван је и у 2011. години, а нису радници бивших царинских управа.

Систематизација радних мјеста: У Управи ни током 2011. године није ријешено питање систематизације радних мјеста. Наиме, стање по питању систематизације радних мјеста је слично ономе у 2010. години са мањим варијацијама.
С тим у вези истичемо да у Управи постоји више од 300 запосленика који су претходним годинама примљени у стални радни однос сходно члану 16. Закона о раду у институцијама БиХ (континуиран рад на одређено вријеме у року од двије године) и који немају статус државног службеника, а раде на мјестима државних службеника.
При томе знатан број наведених лица обавља послове надзора и контроле, а за та радна мјеста је сходно одлуци УО УИО прописан додатак на плату.
Друго питање је неријешен статус 172 лица која су првобитно у Управи била ангажована као приправници. Наведена лица су потом конкурисала на расписани јавни конкурс за пријем у радни однос. Расписани оглас је, међутим, на крају поништен. У међувремену је споменутој групи уз сагласност АДС-а продужаван уговор о раду на одређено вријеме уз мање прекиде.
Иначе према постојећем Правилнику о систематизацији радних мјеста у Управи предвиђен је укупан број од 2.543 запослених, а да је на 31.12.2011. године у Управи било 2.444 запослена. Увидом у сачињени преглед запослених у Управи на 31.12.2011. године и постојећи Правилник о систематизацији констатовано је да је 685 лица запослено у Управи на мјестима која нису систематизована, а да су 673 радна мјеста систематизована, а нису попуњена.

Сматрамо да је питање систематизације радних мјеста у Управи већ дужи период једно од кључних питања које оптерећује њен успјешан рад и функционисање.
С тим у вези сматрамо да менаџмент и Управни одбор УИО требају мобилизирати све расположиве ресурсе у циљу коначног рјешавања наведеног проблема.

Прековремени рад: Накнаде плате за прековремени рад са 31.12.2011. године исплаћене су у износу 199.177 КМ.
Исплата је вршена на основу Рјешења о одобравању исплате плате по основу прековременог рада и евиденције остварених прековремених сати. Уочено је да је одређеним лицима (кабинет директора) исплаћена накнада за све тестиране мјесеце. У дванаестом мјесецу значајан број прековремених сати односи се на обављање редовног годишњег пописа. Накнада плате за прековремени рад исплаћена је у дванаестом мјесецу и директору Управе у износу 1.276 КМ. Одређеном броју лица запослених у Управи одобрен је прековремени рад и до 80 сати на мјесечном нивоу.
Утврђено је да се највећи број одобрених и исплаћених прековремених сати у 2011. години односи на запослене у кабинету директора Управе и то 595 сати (возач) - нето новчани износ од 3.818 КМ, а нешто мањи број је исплаћен шефу кабинета директора Управе 490 сати што је у нето износу 7.794 КМ.
Директор Управе је 28.03.2012. године сходно датим препорукама ревизије донио Упутство о начину и поступку остваривања права на прековремени рад.

Сугерише се руководству Управе да анализира исплаћене износе по основу прековременог рада у 2011. години као и структуру запослених на које се исплате односе.
Сматрамо да одређеним категоријама запослених не припада право на исплату прековременог рада због природе посла који обављају.

Рефундација боловања: Потраживања по основу рефундација накнада за боловање исказана су у износу 174.216 КМ. Утврђено је да Управа подноси захтјеве за рефундацију боловања и води евиденцију о истим. Обрачун плате запосленицима на боловању врши се у износу који се може рефундирати. Захтјеве за рефундацију боловања за своје запослените подносе регионални центри.

- **Накнаде трошкова запослених**

Накнаде трошкова запослених остварене током 2011. године износе 10.768.859 КМ. Најзначајније накнаде односе се на превоз (2.579.505 КМ), топли оброк (4.479.431 КМ), регрес (1.472.495 КМ), помоћ у случају смрти или теже болести (307.979 КМ).
Остатак средства на позицији накнада трошкова запослених односи се највећим дијелом на плаћене доприносе на исплаћене накнаде.

Накнаде трошкова смјештаја: Накнаде трошкова смјештаја запослених реализоване су у износу од 42.048 КМ.
Право на накнаду трошкова смјештаја остварује 9 лица: директор, шеф кабинета, 4 помоћника директора и 3 начелника одјељења.
Рјешења о утврђивању права на накнаду трошкова смјештаја донесена су на основу члана 25. став 4. Закона о Управи за индиректно опорезивање и тачке IV Одлуке о висини накнаде трошкова смјештаја.
Ревизија је у ранијем извјештају указала на потребу да се преиспита основаност исплате ових накнада за лица која не спадају у категорију руководећих државних службеника сукладно Закону о државној служби.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Управи утврђено је да су руководећи државни службеници: шеф кабинета, помоћник директора, начелник одјељења и шеф одсјека. Према Закону о државној служби руководећи државни службеници су: секретар, секретар са посебним задатком, помоћник директора и главни инспектор.

Управа је по наведеном питању тражила мишљење Министарства финансија и трезора БиХ, које је својим актом оспорило наведена права.

Накнада за одвојени живот: Накнаде за одвојени живот реализоване су у износу 340.165 КМ. Накнада за одвојени живот у Управи током 2011. године исплаћивана је на основу Правилника о платама и новчаним наградама запослених у Управи из 2008. године у износу од 400 КМ. Увидом у документацију и обрачуне који се односе на накнаду за одвојени живот запослених у Управи утврђено је да се накнада исплаћује запосленим који на то имају право у складу са наведеним Правилником.
До децембра 2011. године није вршено умањење наведене накнаде за вријеме боравка запосленог на годишњем одмору. Доношењем проведбеног прописа везаног за наведену накнаду у 2012. години од стране Савјета министара дефинисано је у којим случајевима се врши одбитак, односно признавање права на наведену накнаду.

- **Путни трошкови**

Укупно остварени издаци за путне трошкове у 2011. години износе 418.171 КМ. Од тога, највећи издаци остварени су на сљедећим позицијама: трошкови дневница у земљи у износу од 250.821 КМ, трошкови смјештаја за службена путовања у земљи у износу од 92.001 КМ, трошкови превоза у иностранству јавним средствима у износу од 14.625 КМ, трошкови дневница у иностранству у износу од 30.185 КМ и трошкови смјештаја за службена путовања у иностранству у износу од 18.343 КМ.

Обрачун путних налога се углавном врши у року од 5 дана у складу са Одлуком СМ, али за већину путних налога из узорка њихово правдање кроз благајну се врши групно тј. за више обављених путовања одређеног запосленика те се дешава да је обрачун путног налога извршен непосредно по обављеном путовању, а његово правдање кроз благајну тек кроз мјесец дана.

- **Издаци телефонских и поштанских услуга**

Реализовани издаци за телефонске и поштанске услуге у 2011. години износе 1.969.012 КМ. На фиксне телефоне се односи 604.910 КМ, мобилне телефоне 118.054 КМ, интернет 37.298 КМ и поштанске услуге 1.208.751 КМ.

Фиксни телефони: Интерним актом је прописано да се трошкови кориштења фиксних телефона у канцеларијама ограничавају на мјесечне износе и то: директор Управе сходно потребама; помоћник директора и шеф Кабинета сходно потребама; начелник одјељења и шеф одсјека до 120 КМ; шеф групе, савјетник у Кабинету, шеф испоставе и вођа реферата до 60 КМ; за остале запослене до 30 КМ по запосленом.

Мобилни телефони: На основу интерног акта на мјесечну накнаду трошкова службених мобилних телефона имају: директор (сходно потребама), помоћник директора (до 250 КМ), шеф Кабинета (до 200 КМ), шеф одсјека, начелник одјељења и возачи (до 80 КМ), савјетник у Кабинету, шеф царинске испоставе, шеф групе и вођа референата (до 60 КМ), остали запослени када то захтијева природа послова који обављају (до 40 КМ).
Трошкови мобилних телефона прате се на мјесечној основи и као такви да се мјесечно и једнократно обустављају од плате корисника.

Одјељење за интерну ревизију извршило је провјеру у погледу примјене наведених Одлука о употреби службених мобилних и фиксних телефона у Средишњем уреду за период од 01.12.2010.-31.07.2011. године те направио Извјештај од 30.09.2011. године у којем се између осталог сугерише да се преиспитају раније дате сагласности за кориштење службених мобилних телефона, у смислу да ли природа посла коју запослени обављају захтијева употребу службеног мобилног телефона те преиспитивање износа по раније датим сагласностима.
Током 2011. године право на признавање трошкова мобилних телефона остваривало је 264 лица запослених у Управи док је у 2010. години тај број износио 224 лица[3].

[3] Подаци о броју корисника мобилних телефона преузети из табела припремљених од стране Управе на 31.12.2011. године односно 31.12.2010. године.

Препоручује се увођење мјесечног ограничење трошкова мобилних телефона за директора Управе као и мјесечно ограничење трошкова фиксних телефона за директора, помоћника директора и шефа Кабинета. Такође сматрамо да би било сврсисходно анализирати и преиспитати садашњи број корисника мобилних телефона као и износе који се истим признају.

- **Издаци за енергију и комуналне услуге**

Укупно реализовани издаци за енергију и комуналне услуге у 2011. години износе 1.898.468 КМ. При томе се најзначајнији издаци односе на издатке за енергију (941.638 КМ), лож уље (480.375 КМ), издаци за услуге одвоза смећа (112.983 КМ) и издаци за централно гријање (75.549 КМ).

Издаци за лож уље: Управа је закључила уговор о набавци и испоруци лож уља са изабраним добављачем дана 16.12.2011. године. Према закљученом уговору процијењена годишња количина у литрима износи 200.000 л, а јединична цијена са припадајућим порезом износи 0,685 КМ.
Ревизијом је констатовано да је у двије фактуре издате 29.12.2011. године за набавку по 10.000 л лож уља на тренутну МПЦ од 2,30 КМ одобрен рабат од 4,78% тако да је фактурисана цијена по литри лож уља износила 2,19 КМ (цијене са ПДВ-ом). Из достављеног обрасца о промјени цијене се може закључити да је од 17.11.2011. године дошло до промјене цијена са 2,25 КМ на 2,30 КМ (МПЦ). Из достављеног уговора закљученог са добављачем нити у једном члану се не спомиње попуст (рабат) у износу од 4,78% колико се фактурише.
Према одредбама закљученог уговора промјене цијене лож уља се требају везати за понуђену цијену у вријеме проведбе процедуре набавке.

Сматрамо да је неопходно преиспитати примјену уговора о набавци лож уља у погледу одступања цијене у односу на првобитно понуђену.

- **Текуће одржавање возила и издаци за гориво**

Издаци за текуће одржавање возила и издаци за гориво у 2011. години реализовани су у укупном износу од 1.238.178 КМ. У структури наведеног износа на гориво се односи 720.228 КМ, одржавање возила 402.144 КМ, регистрацију 56.829 КМ, моторно уље 36.815 КМ, прање и паркирање возила 22.162 КМ.

Управа располаже са укупно 332 возила. Од наведеног броја 283 возила су била у употреби у 2011. години док је 49 било неисправно или је већ отписано и не користи се. Према подацима добијеним на 31.12.2011. године 47 возила је запосленим у Управи дато на кориштења 24 сата (употреба ван радног времена, током викенда и празника). Директор је за наведена кориштења возила донио појединачне одлуке о одобравању кориштења службеног возила ван радног времена.

Сагледавајући Одлуке о додјели службених возила на кориштење ван радног времена, утврђено је да се исте највећим дијелом односе на кориштење возила при доласку и повратку са посла.

Имајући у виду послове које обављају, односно позиције на којима се налазе у организационој структури Управе, могло би се поставити питање оправданости додјеле службених возила на коришћење одређеном броју лица 24 сата дневно.
Поред тога, истичемо да је Одлуком о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за превоз на посао и с посла запослених у институцијама БиХ, регулисано на који начин се могу остварити накнаде из споменуте Одлуке за запослене у институцијама БиХ па самим тим и у Управи.
Увидом у путне налоге за возила констатовано је да се подаци у путним налозима не уносе једнообразно. Наиме, за одређена возила се уносе сви подаци (релација, почетна и крајња километража, пређени број километара и сл.), док се за друга возила уноси минимум података, а почетна и крајња километража се заокружују.

Неопходно је радити на даљем побољшању евиденција везаних за службена возила, јер су задовољавајуће евиденције један од показатеља транспарентности у коришћењу, односно намјенској употреби службених возила.

Сугеришемо да се анализира сваки појединачни случај додјеле службених возила на коришћење 24 сата дневно, посебно са становишта коришћења службеног возила за долазак и одлазак са посла и сл., те сходно томе, а у циљу рационализације наведених издатака, додијеле возила лицима за које се утврди да имају стварну потребу за службеним возилом.

Узимајући у обзир број возила која нису била у употреби, а још увијек се налазе у посједу Управе, било да су отписана, у квару и сл. сматрамо да је потребно анализирати стање сваког од наведених возила и предузети мјере у циљу њиховог оспособљавања за употребу. Уколико то није могуће, потребно је ићи на коначно рјешавање статуса ових возила (лицитације и слично).

- **Унајмљивање имовине и опреме**

Укупно реализовани издаци за унајмљивање имовине и опреме у 2011. години износе 1.692.571 КМ. У наведеном износу на унајмљивање простора и зграда се односи 622.214 КМ, најам водова и дигиталних канала 615.635 КМ, унајмљивање складишног простора 345.284 КМ и најам паркинг простора 93.572 КМ.

Закуп простора и зграда: Најзначајнији издаци се односе на закуп архивског простора опремљеног полицама и канцеларијског простора за потребе РЦ Мостар у мјесечном износу од 19.680 КМ, те закуп пословног и архивског простора у Тузли у износу од 10.322 КМ мјесечно.

Закуп складишног простора: Најзначајнији издаци се односе на закуп затвореног складишног простора у Сарајеву укупне површине 1.500,00 м², у износу од 9,80 КМ/м²
са ПДВ-ом што мјесечно износи 14.700,00 КМ те закуп складишног простора затвореног типа површине 1.250,00 м² (Градишка) по цијени од 4,80 КМ/м² без ПДВ-а што мјесечно износи 7.020,00 КМ са ПДВ-ом.

Издаци за изнајмљене водове: Извршење по наведено основу на 31.12.2011. године износи 615.635 КМ. Издаци за изнајмљене водове се плаћају мјесечно за три добављача: BH Telecom, ХТ Мостар и M:tel телекомуникације на основу оригиналне и вјеродостојне документације.

Мишљења смо да треба извршити детаљну анализу тржишта те испитати могућност ангажовања других добављача за остваривање ове услуге на жељеним локацијама. Зависно од резултата анализе, а у циљу постизања квалитетније и повољније услуге, покренути процедуру набавке. Такође сматрамо да треба покренути иницијативу у циљу коришћења постојеће СДХ мреже на свим локацијама гдје већ постоји мрежна инфраструктура.

- **Уговорене услуге**

Издаци за уговорене услуге остварени су у износу 4.231.498 КМ. Најзначајнији трошкови односе се на услуге штампања пореских маркица (3.523.758 КМ), остале неспоменуте услуге и даџбине (240.857 КМ), остале медицинске и лабораторијске услуге (100.120 КМ), услуге штампања (76.473 КМ), услуге информисања и односа с јавношћу (72.636 КМ), услуге репрезентације (71.989 КМ), трошкове спора (76.328 КМ) те уговоре о дјелу (29.193 КМ).

Услуге штампања пореских маркица: Издаци за услуге штампања пореских и контролних маркица реализовани су у износу 3.523.757 КМ. Тестирани трошкови реализовани су сходно закљученом уговору са изабраним понуђачем.

Остале неспоменуте услуге и даџбине: Издаци за остале неспоменуте услуге и даџбине реализовани су у износу 240.857 КМ. Најзначајнији издаци који су књижени на овом конту односе се на накнаде члановима Управног одбора УИО. Према подацима из интерне евиденције члановима Управног одбора (3 члана, 2 проматрача) у 2011. години укупно је исплаћен износ од 174.124 КМ. Члановима Управног одбора исплаћено је по 43.531 КМ, а посматрачима по 21.765 КМ.

Остале медицинске и лабораторијске услуге: Издаци за остале медицинске и лабораторијске услуге реализовани су у износу од 100.120 КМ. Тестирани трошкови односе се на вршење услуга лабораторијских анализа према закљученим уговорима са изабраним добављачима, трошкове осталих хемијских и бактериолошких анализа те трошкове дезинфекције, дезинсекције и дератизације.

Услуге репрезентације: Издаци за репрезентацију реализовани су у износу од 71.989 КМ.
Интерним актом дефинисана је висина репрезентације у угоститељским објектима у земљи и иностранству (40 КМ по особи у земљи, 50 КМ по особи у иностранству). Ревизијом се нисмо могли увјерити да се у пракси води рачуна о примјени наведених ограничења.
Тестирањем трошкова репрезентације утврђено је да за одређени број рачуна за репрезентацију не постоји одговарајуће образложење повода насталих трошкова, односно да дато образложење није довољно јер не садржи број лица које користе репрезентацију као и повод за коришћење средства репрезентације.

Сматрамо да за правдање трошкова репрезентације треба уз одговарајућу фактуру са спецификацијом конзумираног јела и пића (фискални рачун) бити сачињено адекватно образложење повода настанака датог трошка репрезентације које ће садржавати и број лица на које се настали трошак односи.

Уговори о дјелу: : Издаци за уговоре о дјелу реализовани су у износу од 29.193 КМ.
Током године по основу уговора о дјелу било је ангажовано девет лица, од чега је само једно лице било ангажовано током читаве године (послови из области ИТ).
Иначе, најзначајнији издаци за послове по основу уговора о дјелу односе се на ангажман два лица у ИТ сектору са накнадом од 1.800 КМ (прва 4 мјесеца 2011. године), ангажман два лица на пословима продаје привремено одузете робе (задња 4, односно 3 мјесеца 2011. године) са накнадама од по 1.000 КМ, те једно лице током цијеле године у ИТ сектору са накнадом од 500 КМ.

7. Биланс стања

Укупна актива Управе износи 14.938.110 КМ и односи се на новчана средства у благајни (51.022 КМ), краткорочна потраживања (322.065 КМ), стална средства (14.565.022 КМ).
Укупна пасива Управе износи 22.949.968 КМ и односи се на краткорочне текуће обавезе (2.164.725 КМ), обавезе према запосленима за плате и накнаде (5.963.492 КМ) и извора средстава (14.565.022 КМ).

Управа у ванбилансној евиденцији исказује финансијске податке везане за средства бивших ентитетских царинских управа и Брчко дистрикта, граничне прелазе чију је изградњу донирала Европска комисија и замијењене старе дијелове информатичке опреме и службених возила.
На 31.12.2011. године у ванбилансној евиденцији Управе евидентиран је износ од 76.120.193 КМ.

Узимајући у обзир вриједност имовине која је евидентирана на ванбилансној евиденцији, посебно истичући граничне прелазе који су изграђени донацијама Европске комисије, сматрамо да је потребно пратити активности око рјешавања статуса државне имовине те сходно томе и предузимати активности на евентуалном књижењу наведених средстава у пословне књиге Управе.

- **Краткорочна потраживања**

Краткорочна потраживања исказана у билансу стања у износу од 322.065 КМ односе се на: аконтације за службени пут (1.160 КМ), потраживања од запослених (20.527 КМ), потраживања за штете (22.709 КМ), потраживања за рефундацију боловања (174.216 КМ) и потраживања за рефундацију режијских трошкова (101.272 КМ).
Констатовано је да је Управа вршила одређене правне радње када је у питању наплата потраживања по основу рефундације боловања.

Узимајући у обзир да се највећи дио потраживања односи на рефундације боловања из 2009. и 2010. године, сматрамо да Управа у циљу наплате истих треба имати и даље проактиван однос према институцијама на које се те обавезе односе.
Сматрамо такође да је активан однос у смислу наплате потребан и у односу на остала доспјела потраживања.

- **Стална средства**

Укупна набавна вриједност сталних средстава Управе износи 29.520.783 КМ, док отписана вриједност са 31.12.2011. године износи 14.955.761 КМ.
У 2011. години набавна вриједност сталних средства у Управи увећана је за 3.000.764 КМ. Најзначајнији износи који се односе на повећање су: изградња објекта за смјештај у РЦ Мостар (1.072.310 КМ) и донација софтвера (1.207.051 КМ).
Управа у вријеме вршења обрачуна амортизације за 2011. годину није била окончала активности на уносу сталних средства у модул сталних средства у саставу ИСФУ.
С тим у вези су, за обрачун амортизације, коришћене помоћне евиденције сталних средстава које се воде у Управи.

- **Краткорочне текуће обавезе**

Краткорочне текуће обавезе (2.164.725 КМ) односе се на: обавезе према добављачима (2.142.204 КМ), обавезе по основу уговора о дјелу (22.521 КМ).
Обавезе према добављачима су пописане на 31.12.2011. године и сачињен је преглед обавеза по добављачима појединачно.
Обавезе према добављачима у Управи се измирују према доспијећу истих.

- **Краткорочна разграничења**

Укупно евидентирани износ на контима групе 3900 са 31.12.2011. године износи 256.729 КМ. Наведени износ чине: разграничења по основу рефундација боловања за 2009. и 2010. годину, режијски трошкови на граничним прелазима који се фактуришу правним лицима која користе дате услуге, потраживања од запослених за мањкове, потраживања од осигуравајуће куће за одобрени попуст и др.

- **Попис средстава, обавеза и потраживања**

Управа је извршила попис средства и обавеза са стањем на 31.12.2011. године.
Пописом су била обухваћена стална средства, новчана средства, потраживања, обавезе, разграничења, стање залиха, стање обавеза пореских обавезника из претходног периода, стање залиха контролних и акцизних маркица, стање ситног инвентара и стање судских спорова (парница).

Увидом у извјештај Централне комисије за попис констатовано је када су у питању стална средства одређени број сталних средства која представљају вишак, а исто тако било је констатованих случајева мањка средстава.

Уочено је такође да је пописом дошло до идентификовања одређеног броја средстава која су у ранијим извјештајима о попису били идентификовани као мањак.

Директор Управе је усвојио Извјештај о извршеном попису као и препоруке које су у истом дате од стране комисије и донио одлуке о књижењу констатованих вишкова и мањкова.

Због идентификовања одређеног броја средстава која су била књижена као мањак из ранијег периода, дио потраживања према запосленим за та средства је сторниран сходно одлуци директора Управе.

Када је у питању попис акцизних и контролних маркица, констатовано је да лице које задужује маркице у Управи, те послове врши за РЦ Бања Лука.
Исто лице маркице преузима на основу фактуре и отпремнице добављача, а издаје на основу отпремнице фирме на које се те маркице односе периодично.
Нисмо се могли увјерити у постојање евиденција о улазима и излазима акцизних и контролних маркица у Средишњем уреду УИО.

Управа је извршила попис обавеза са 31.12.2011. године са прегледом за сваког добављача појединачно.

Сматрамо да је неопходно предузети активности на утврђивању стварних разлога за настале вишкове и мањкове у организационим јединицама гдје су исти констатовани током пописа.
То посебно истичемо због чињенице да је током 2011. године на основу анализе вишкова и мањкова из ранијих година констатовано да су одређени вишкови и мањкови констатовани тадашњим пописом, а да су накнадно утврђене друге чињенице које се односе на предметна средства.

Сматрамо за потребним да се изврши квалитетније означавање сталних средстава у Управи, а сходно закључцима пописних комисија, с тим у вези мишљења смо да би било корисно размотрити могућност обиљежавања средстава путем бар кода.

Сматрамо да би у циљу обезбјеђења података о стању контролних и акцизних маркица за одређени период, требало водити континуирано евиденције о улазима и излазима контролних и акцизних маркица за сваког привредног субјекта.

8. Јавне набавке

Управа је за 2011. годину сачинила План набавки према којем је планирана набавка роба и услуга у укупној вриједности од 13.686.650 КМ. Уговорени износ набавки у 2011. години износи 9.790.090 КМ (овдје су могућа мања одступања за уговоре који се односе на услуге, а које се уговарају на бази потреба нпр. норма сати за текуће одржавање, итд.).

Послове везане за поступак јавних набавки обавља исти број извршилаца као и 2010. години што знатно отежава провођење активности када је дати процес у питању.
Наиме, неколико лица обавља највећи дио активности који се тиче процеса јавних набавки, што укључује рад у комисијама, контакте са понуђачима (кореспонденција), учешће у састављању тендерске документације и сл.

У 2011. години процедуре јавних набавки највећим дијелом су се односиле на набавке из текућих издатака, с обзиром да у 2011. години нису одобрена средства за капиталне издатке. Изузетак представљају средства вишегодишњих капиталних улагања.

Набавка услуга екстерне ревизије за испитивање прикупљања и расподјеле прихода за 2009. годину: Процедура набавке услуга екстерне ревизије која би извршила ревизију прикупљања и расподјеле средства са Јединственог рачуна Управе за 2009. годину није окончана.
Наиме, Управни одбор Управе је у неколико наврата расправљао на својим сједницама о предмету, садржају и обиму послова које треба да изврши екстерна ревизија која буде изабрана на тендеру.
Међутим, ни у вријеме вршења ревизије од стране Канцеларије за ревизију за 2011. годину избор екстерног ревизора није био извршен, а посљедње информације које смо добили од запослених у Управи гласе да ће се и поступак који је у току највјероватније поништити из процедуралних разлога које је навела комисија коју чине чланови Управног одбора УИО.
Наиме, у Записнику комисије за избор и именовање независне екстерне ревизије од 18.04.2012. године се наводи да се ниједан добављач који је доставио понуде према критеријумима из тендерске документације од 26.01.2012. године није упустио у испитивање начина попуњавања података о крајњој потрошњи исказане у ПДВ- пријавама.
Осим тога, рокове које су понуђачи понудили за обављање посла непримјерени су тежини и обиму посла, те их као такве комисија није могла прихватити и сходно томе даје препоруку о отказивању поступка додјеле уговора.

Сматрамо да је, уколико постоји опредјељење о неопходности извршења ревизије прикупљања и расподјеле прихода са Јединственог рачуна УИО, потребно анализирати досадашње радње када је наведени предмет набавке у питању, те сходно томе, размотрити јасније дефинисање циља, предмета и обим ревизије, а све у циљу коначног избора екстерне ревизије.

Набавка лож уља: Ревизијом проведене процедуре за набавку лож уља за потребе Управе констатовано је да су три понуђача понудила цијене за количину од 200.000 л лож и то: 0.658 КМ/л, 0.90 КМ/л и 1.69 КМ/л (највиша и најнижа цијена су понуђене од стране добављача који припадају истој групи понуђача).
У анексу 2 тендерске документације прецизно је описано на који начин ће бити коригована понуђена цијена уколико дође до одступања цијена на свјетском тржишту, а исте одобри надлежни орган у БиХ.
Као најповољнији понуђач изабран је онај са понуђеном најнижом цијеном од 0.658 КМ/л. Са истим је закључен Оквирни споразум са назнаком да се понуђена цијена може мијењати у зависности од пораста цијене на тржишту, односно за износ повећања које буде одобрено од надлежног органа.
Увидом у преглед кретања цијене лож уља у ФБиХ у 2011. години код Федералног министарства трговине констатовано је да је цијена лож уља у вријеме

сачињавања понуде износила 2.00 КМ без ПДВ-а, а иста цијена је била и у децембру 2011. године каду су извршене испоруке одређених количина лож уља по закљученом уговору.

Констатовано је да је цијена лож уља приликом испоруке од стране добављача била нешто мања од актуелне тржишне (даван је рабат од око 4,7 % који није уговорен).

Сходно садржају закљученог уговора увећање првобитно понуђене цијене 0.658 КМ/л могло се кориговати само за износ повећања цијена у вријеме испоруке.

Мишљења смо да Управа треба анализирати примјену уговора о испоруци лож уља за претходни период и досљедно примијенити одредбе истог. Уколико се на основу изнесених навода испостави да уговор није примијењен на исправан начин потребно је утврдити евентуалну штету коју је претрпјела Управа због таквог начина примјене уговора.

10. Остало

- **Вишегодишња капитална улагања**

Управа је у 2011. години имала на располагању средства у износу од 15.842.517 КМ за вишегодишња капитална улагања.
Управа је током 2011. године покренула процедуре за избор извођача радова на изградњу објеката за смјештај у Мостару и Тузли.
За изградњу смјештајних капацитета РЦ Мостар радови су започели у другој половини 2011. године, а рок за извршење је 6 мјесеци.
Јавна набавка за избор извођача радова за РЦ Тузла је окончана, али се још увијек воде активности око избора надзорног органа, након чега би извођач био уведен у посао.
Укупно реализована средства за вишегодишња капитална улагања у 2011. години износе 1.378.518 и највећим дијелом се односе на књижену привремену ситуацију за извршене радове на објекту РЦ Мостар.

Сугерише се наставак активности на реализацији средстава по основи одобрених вишегодишњих капиталних улагања, како би се у што већој мјери настојала остварити динамика која је првобитним планом истих предвиђена.

- **Акцизне и пореске маркице**

Укупно реализована средства за набавку акцизних маркица у 2011. години износе 3.523.757 КМ, док је приход остварен путем JPT-а по основу акцизних и контролних маркица 3.876.670 КМ.
Штампање акцизних и контролних маркица вршено је од стране истог добављача као и ранијих година с тим да је са истим добављачем у 2011. години закључен и уговор за штампање маркица за брашно.

- **Управни одбор УИО**

Укупни трошкови рада Управног одбора УИО са 31.12.2011. године износе 515.135 КМ. Најзначајнији издаци односе се на бруто плате и накнаде запослених у Одјељењу за макроекономску анализу УО УИО (237.893 КМ) и накнаде за рад чланова Управног одбора (230.395 КМ, конто 613991).

Плате и накнаде: У УО УИО укупно је запослено 7 лица. Обрачун плата се врши у оквиру Управе односно Одсјека за финансијско управљање на основу евиденција о присуству на послу и пратеће документације која се доставља од стране запослених у Управном одбору.

Накнаде члановима УО УИО: Према Закону о систему индиректног опорезивања, Управни одбор Управе за индиректно опорезивање (у даљем тексту: Управни одбор) је правно лице и састоји се од шест чланова. Чланови Управног одбора су: министар финансија и трезора БиХ, министри финансија Федерације БиХ и Републике Српске и три стручњака за индиректно опорезивање. Сви министри су чланови Управног одбора по службеној дужности, а по једног стручног члана именују Савјет министара БиХ, Влада Федерације и Влада Републике Српске. Представник Брчко дистрикта и представник Централне банке БиХ имају статус посматрача у Управном одбору. Мандат чланова Управног одбора је пет година.
Члановима Управног одбора из реда стручњака (експерти) одређена је накнада у висини три просјечне плате запослених у Управи за индиректно опорезивање за претходни мјесец, а посматрачима у висини од 50% наведеног износа. Министар финансија и трезора БиХ те министри финансија Федерације БиХ и Владе Републике Српске су чланови Управног одбора по службеној дужности и у 2011. години истим није исплаћивана накнада за рад у Управном одбору.
У извјештају о ревизији за 2010. годину Управном одбору је сугерисано да преиспита износе накнада члановима одбора (експерти) те посматрачима, међутим у 2011. години није било корекција наведених накнада.
Према расположивим подацима УО УИО је у 2012. години разматрао наведену проблематику и донио одлуку којом се члановима одбора из реда експерата дјелимично умањује накнада, а признаје право на накнаду члановима одбора по службеној дужности.

Узимајући у обзир чињеницу да је Одлука о накнадама члановима УО УИО донесена у 2012. години када је и ступила на снагу исплате по истој ће бити предмет ревизије за 2012. годину.
Сходно наведеном те узимајући у обзир укупно окружење у којем дјелује УО УИО, Канцеларија за ревизију ће детаљно анализирати финансијске ефекте примјене нове Одлуке о накнадама чланова и посматрача у УО УИО при ревизији финансијских извјештаја УИО за 2012. годину, у свјетлу датих препорука у Извјештају за 2010. годину.

- **Донације**

У 2011. години Управа је примила у натуралном облику донације у вриједности од 1.622.246 КМ. Од наведеног износа на донацију Амбасаде САД се односи 422.246 КМ (опрема), док се на донацију САFАО односи 1.200.000 КМ (софтвер).

- **Судски спорови, ненаплаћене царинске дажбине и порези, привремено одузета роба**

У Управи се по парничним поступцима евиденције воде у регионалним центрима. Потенцијалне обавезе по покренутим поступцима гдје је значајан број истих везан за период бивших ентитетских царинских управа није могуће са сигурношћу утврдити јер постоје случајеви гдје се у првобитном захтјеву тужиоца наводе врло велики износи, док се на крају поступка тужба одбија или се потраживани износ знатно коригује.

Према подацима презентираним Канцеларији, укупан износ ненаплаћеног дуга за период од 1996. - 2004. година износи 36.660.291 КМ са стањем на 31.03.2012. године.

Укупан дуг по основу ПДВ-а закључно са 31.03.2012. године износи 255.386.834 КМ.

На основу прегледа које је доставило Одјељење за правне послове констатовано је да су укупне накнадно утврђене обавезе по основу индиректних пореза по коначним рјешењима Управе за индиректно опорезивање против којих су покренути управни спорови са 10.05.2012. године 21.811.151 КМ, а по коначним рјешењима на основу поврата исте износе 9.062.437 КМ.

Иако смо уочили да су покренуте одређене активности у дијелу који се односи на судске спорове и наплату обавеза по основу индиректних пореза, још једном истичемо да се овом проблему мора приступати са дневном ажурношћу прије свега како се не би јављали случајеви пропуштања рокова или застаријевања обавеза које су утврђене.

Привремено одузета роба (возила): Према подацима који су презентирани тиму за ревизију у Управи је на 13.03.2012. године било укупно 2679 возила одузетих кроз царински поступак. Од наведеног броја привремено је одузето 1110 возила, док их је 1569 возила одузето правоснажно.
Према стању у којем се возила налазе, као и њиховом статусу са становишта царинских прописа у вријеме увоза у БиХ, оквирно се може говорити о потреби уништења 1501 возила, док би 315 возила, сходно наведеном, могло ићи на продају.
Управни одбор УИО је у вези са проблематиком одузетих возила на својој 120. сједници одржаној 20.03.2012. године задужио директора и Управу да пропише потребне процедуре и поступке у складу са важећим прописима када је у питању проблем одузетих моторних возила јер је то у надлежности Управе.

Мишљења смо да треба хитно приступити рјешавању питања одузетих возила (као и других роба које су привремено или трајно одузете у поступцима које води Управа у оквирима своје надлежности), како би се предуприједила могућа даља штета због нерјешавања датог проблема.
Рјешења се требају кретати у оквирима важећих законских прописа, уз пуни надзор Управе над провођењем процедура које буду изабране као рјешење.
Прије предузимања радњи на рјешавању датог питања потребно је на терену утврдити тренутно стварно стање за свако возило као и његов статус када је у питању поступак који проводи Управа.

Сматрамо такође да је адекватно чување и располагање средствима која су привремено или трајно одузета у поступцима које по службеној дужности проводи Управа од изузетног значаја када је у питању коначно рјешавање статуса таквих средства.

- **Информациони систем**

Управа је у протеклом периоду свога постојања обезбиједила добру техничку инфраструктуру на којој је имплементиран велики број пројеката значајних за функционирање саме Управе и државне управе уопште. Најзначајније активности које су реализоване у 2011. години су: имплементација апликације за електронску евиденцију TIR карнета и ATA карнета, имплементација апликације за евиденцију принудне наплате по осталим приходима, унапређење постојеће пореске апликације, виртуелизација кључних сегмената система и побољшање мониторинга постојеће мреже.

Провођењем ревизије информационог система сагледали смо стање у односу на претходне извјештаје и дате препоруке и констатовали да је систем у сталном напретку. Раније дате препоруке су у једном дијелу реализоване, с тим да постоји дио истих које су у процесу реализације као и дио оних које нису реализоване.

Управа располаже комплексним информационим системом који захтијева сталну оптимизацију, стручно администрирање и ефикасну размјену података, како би систем био квалитетан и безбједан. За претходно је неопходна квалитетна и попуњена систематизација, обебзјеђење буџетских средстава, стална едукација кадрова, усклађивање система са стандардима и провођење интерних контрола. Већи дио система администрира и контролише Управа, али постоји и дио система који одржавају спољни пружаоци услуга. У 2011. години је извршен одређени број набавки које су се односиле на одржавање постојећег софтвера и хардвера, док капиталних улагања није било. Основ информационог система чине телекомуникације које захтијевају стално унапређење како би доступност и безбједност система била највећа могућа.

Како би додатно унаприједили информациони систем, те га учинили ефикаснијим, расположивијим и безбједнијим, ревизија је дала одређене препоруке које су управи достављене у Меморандуму о извршеној ревизији.

Услуге одржавања софтвера (конто 613727): Услуге годишње обнове 1912 лиценци за антивирусни софтвер за потребе Управе су набављене путем конкурентског захтјева са додатним обавјештењем. У првом поступку директор Управе је донио одлуку о отказивању конкурентског поступка за вршење услуга годишње обнове лиценци за антивирусни софтвер јер су цијене свих прихватљивих понуда биле знатно веће од буџета уговорног органа. Након тога је донесена одлука о провођењу поновљеног конкурентског поступка за набавку наведене услуге. У поновљеној процедури, 12.12.2011. године је закључен Уговор о вршењу услуга у укупном износу од 38.030 КМ са ПДВ-ом. Лиценце су у моменту потписивања уговора биле истекле, али је добављач својим дописом потврдио право кориштења лиценци мјесец дана након истека истих. Тиме је практично омогућена услуга обнове лиценци без обавезе надоградње истих која би изазвала додатне трошкове.

Мишљења смо да је постојање одговарајућих лиценци за антивирусни софтвер неопходно, како би избјегли ризик нефункционисања система. С

тим у вези сматрамо да управа треба правовремено планирати и проводити процедуру набавке услуга обнове лиценце како би избјегли додатне трошкове које може узроковати кашњење у провођењу процедуре.
Такође сматрамо да Управа треба извршити анализу могућности коришћења антивирусних лиценци, које су већ набављене путем Enterprise уговора који је Министарство комуникација и транспорта потписало са добављачем. Тиме би се остварили уштеде за потребе антивирусног софтвера.

11. Кореспонденција

Управа је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2011. годину. У коментарима су, у највећем дијелу, наведена образложења на дате налазе и препоруке из извјештаја (док су за одређене препоруке презентоване информације о предузетим активностима на рјешавању истих у 2012. години). Наведена образложења и коментаре на дио налаза нисмо могли прихватити јер нису дата адекватна образложења нити је приложена релевантна документација која би утицала на измјене налаза у Извјештају.
Објашњење дијела коментара који нису прихваћени (и дијела који су прихваћени) дато је у одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији који је достављен руководству Управе уз коначан Извјештај о ревизији за 2011. годину.

Узимајући у обзир наведено овај Извјештај представља коначан извјештај о обављеној ревизији за 2011. годину, без суштинских измјена у односу на Нацрт извјештаја о обављеној ревизији.

Вођа тима за финансијску ревизију

Нецад Хајтић, виши ревизор

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Миро Галић, виши ревизор

У ревизији учествовали:

Мирела Бошњак, ревизор

Славиша Вуковић, ИТ ревизор

Лутвија Шрндић, помоћни ревизор

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор

III ПРИЛОГ

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Управа) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2011. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04 и 49/09), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 33/07) и Правилником о рачуноводству буџета институција БиХ (Протокол Министарства број 01-Ст4-16-1810/05 од 30.05.2005. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2010. годину (Службени гласник БиХ број 103/09) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања и резултате пословања Управе.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије.
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи;

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневјере и остале незаконитости.

Датум, _____

Директор

др.сц. Миро Џакула

Преглед расхода прорачуна за 2011. годину

Назив институције: Управа за индиректно опорезивање БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивање буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	**82.822.032**	**0**	**82.822.032**	**82.822.027**	**0**
Бруто плате и накнаде	58.969.333		58.969.333	58.969.333	0
Накнаде трошкова запослених	10.768.859		10.768.859	10.768.859	0
Путни трошкови	418.171		418.171	418.171	0
Издаци телефонских и пошт.услуга	1.969.013		1.969.013	1.969.012	0
Издаци за енергију и ком. услуге	1.898.469		1.898.469	1.898.468	0
Набавка материјала	842.394		842.394	842.393	0
Издаци за усл. превоза и горива	869.322		869.322	869.322	0
Унајмљивање имовине и опреме	1.692.571		1.692.571	1.692.571	0
Издаци за текуће одржавање	974.064		974.064	974.063	0
Издаци за осигурање	188.337		188.337	188.337	0
Уговорене услуге и друге услуге	4.231.499		4.231.499	4.231.498	0
2. Капитални издаци	**1378519**	**0**	**15.842.517**	**1.378.518**	**9**
Набавка земљишта		4.371.314	4.371.314		0
Набавка грађевина	1.323.010	7.072.584	8.395.594	1.323.009	16
Набавка опреме			0		
Набавка осталих сталних средс.			0		
Реконструкција и инвес.одрж.	55.509	3.020.100	3.075.609	55.509	2
3. Текући грантови	**0**	**0**	**0**	**0**	
			0		
			0		
I Укупно (1+2+3)	**84.200.551**	**0**	**98.664.549**	**84.200.545**	**1**
II Просјечан број запослених	**2505**		**2505**	**2415**	**96**
4. Новчане донације			**0**	**0**	

Руководство је ове извјештаје одобрило _____2012. године.

Директор:
др. сц. Миро Џакула

Биланс стања на 31.12.2011. године

Назив институције: Управа за индиректно опорезивање БиХ

Табела II

Опис	31.12.2010	31.12.2011.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	**537.272**	**373.087**	**69**
Новчана средства	55.458	51.022	92
Краткорочна потраживања	481.814	322.065	67
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	**13.244.191**	**14.565.022**	**110**
Стална средства	26.579.642	29.520.783	111
Исправка вриједности	13.335.451	14.955.761	112
Неотписана вриједност сталних средстава	13.244.191	14.565.022	110
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	**13.781.463**	**14.938.109**	**108**

3. Краткорочне обавезе и разграничења	**10.335.943**	**8.384.946**	**81**
Краткорочне текуће обавезе	3.564.674	2.164.725	61
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	5.716.714	5.963.492	104
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	1.054.555	256.729	24
4. Дугорочне обавезе и разграничења	**0**	**0**	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	**13.244.191**	**14.565.022**	**110**
Извори средстава	13.244.191	14.565.022	110
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	**23.580.134**	**22.949.968**	**97**

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.8. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је ове извјештаје одобрило _____ 2012. године

Директор:
др. сц. Миро Џакула